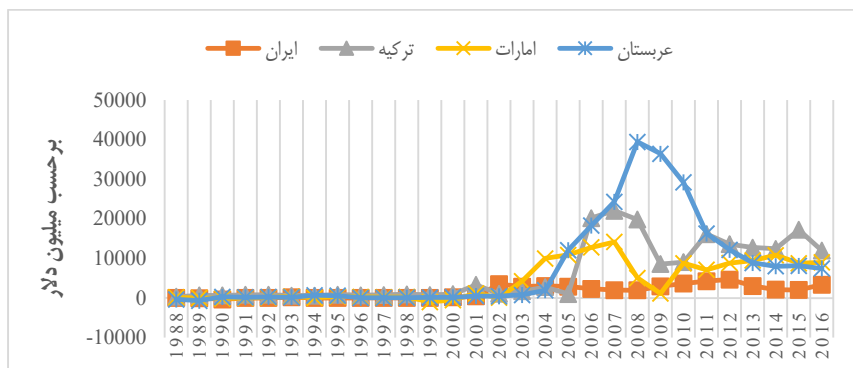

سال‌های ۱۹۹۷-۲۰۰۴ را نادیده گرفت.

نمودار ۳. جریان سرمایه‌گذاری خارجی (۱۹۸۸-۲۰۱۶)

Source: UNCTAD

خاتمی نیز همانند هاشمی سعی کرده است با ارائه سیاست‌های تنش‌زدایی و گفتگوی تمدن‌ها به منظور اعتمادسازی و همزیستی مسالمت‌آمیز گام بردارد (3: Yegin, 2014). سفرهایی که خاتمی به غرب، به ویژه اروپا داشته است در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و کاهش ریسک سیاسی و اقتصادی ایران مؤثر بود (موثقی، ۱۳۸۵: ۳۳۹). مطابق با نمودار ۳، مجموع جذب سرمایه‌گذاری خارجی در دوره اصلاحات حدود ۱۰ هزار و ۱۴۹ میلیون دلار بوده است که نسبت به عربستان، حدود ۶ میلیارد دلار بیشتر بود، ولی به دلیل تحریم‌های آمریکا، جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور رو به کاهش نهاد. چراکه «بوش»، قانون منع سرمایه‌گذاری در صنعت نفت ایران و لیبی (ILSA) را تا سال ۲۰۰۶ تمدید کرد. در این دوره به دلیل روابط خوبی که ایران با کشورهای اروپایی به‌خاطر رعایت برخی از اصول سیاست خارجی توسعه‌گرا داشت، اتحادیه اروپا در حمایت از ایران، واشنگتن را تهدید کرد که از این کشور در سازمان تجارت جهانی شکایت خواهد کرد (Rakel, 2007: 171).

مطابق با نمودار ۳، سیاست خارجی غیر توسعه‌گرای احمدی‌نژاد و تحریم‌های بین‌المللی موجب شد که سهم جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران